

***Statenstuk* 2004-150**

HERZIEN

Gemeenschappelijke regeling de Noordelijke Rekenkamer

Voorgestelde behandeling:

- Statencommissie Bestuur, Financiën en Economie op 13 oktober 2004
- provinciale staten op 3 november 2004
- fatale beslisdatum: n.v.t.

Voorgestelde status: **A-stuk**

Voorstel van het Presidium van provinciale staten

Inleiding

Provinciale staten (PS) van Fryslân, Groningen en Drenthe hebben in het voorjaar van 2004 besloten gezamenlijk een rekenkamer op te richten.

De Provinciewet voorziet, na aanpassing aan de Wet dualisering provinciebestuur, dat provincies een gemeenschappelijke rekenkamer moeten instellen op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen (WGR). Met bijgaande gemeenschappelijke regeling wordt daaraan uitvoering gegeven.

In de Provinciewet is geregeld dat de gemeenschappelijke rekenkamer een gemeenschappelijk orgaan in de zin van de WGR moet zijn. Een aantal artikelen uit de WGR dat van toepassing is op gemeenschappelijke organen, is buiten toepassing verklaard in verband met de onafhankelijke positie van de rekenkamer.

In de toelichting op de regeling is een en ander aangegeven over de juridische vorm, het bestuur, de programmaraad en de benoeming van het personeel. Korthedshalve wordt daarnaar verwezen.

Advies

Instemmen met de Gemeenschappelijke regeling de Noordelijke Rekenkamer zoals aangegeven in de bijlage.

Meetbaar/Beoogd beleidseffect

N.v.t.

Argumenten

Doordat provinciale staten van Groningen, Fryslân en Drenthe gezamenlijk een rekenkamer instellen, dient hiervoor een gemeenschappelijke regeling aangegaan te worden.

Uitvoering

Tijdsplanning

Voor de instelling van de Noordelijke Rekenkamer op 1 januari 2005, dienen PS van Groningen, Fryslân en Drenthe de gemeenschappelijke regeling te hebben vastgesteld. De gemeenschappelijke regeling treedt in werking op 1 januari 2005. De regeling wordt aangegaan voor onbepaalde tijd.

Financiën

N.v.t.

Monitoring en evaluatie

Twee jaar na inwerkingtreding evalueren de deelnemende provincies in overleg met het bestuur van de Noordelijke Rekenkamer de werking van de gemeenschappelijke regeling.

Extern betrokkenen

Provincies Groningen en Fryslân.

Communicatie

N.v.t.

Bijlagen

Gemeenschappelijke regeling de Noordelijke Rekenkamer.

Ter inzage in de leeskamer

N.v.t.

Assen, 15 september 2004

Kenmerk: 2004009125

Het Presidium van provinciale staten van Drenthe,

A.L. ter Beek, voorzitter

I.M. Rozema, griffier

jh/coll.

Provinciale staten van Drenthe;

gelezen het voorstel van het Presidium van provinciale staten van Drenthe van 15 september 2004, kenmerk 2004009125;

overwegende dat provinciale staten van de provincies Groningen, Fryslân en Drenthe hebben besloten tot instelling van een gezamenlijke Noordelijke Rekenkamer;

gelet op de Provinciewet en de Wet gemeenschappelijke regeling;

BESLUITEN:

de Gemeenschappelijke regeling de Noordelijke Rekenkamer te treffen zoals aangegeven in de bijlage.

Assen, 3 november 2004

Provinciale staten voornoemd,

, griffier

, voorzitter

jh/coll.

GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING DE NOORDELIJKE REKENKAMER

(provinciale staten van de provincies Groningen, Fryslân en Drenthe hebben besloten tot instelling van een gezamenlijke Noordelijke Rekenkamer)

HOOFDSTUK I, INLEIDENDE EN ALGEMENE BEPALINGEN**Artikel 1, Begripsomschrijvingen**

In de regeling wordt verstaan onder:

- a. *wet*: de Wet gemeenschappelijke regelingen;
- b. *de regeling*: de Gemeenschappelijke regeling de Noordelijke Rekenkamer;
- c. *de deelnemende provincies*: de provincies Groningen, Fryslân en Drenthe.

Artikel 2, Belangen

Het belang ter behartiging waarvan deze regeling is aangegaan, is het instellen van een gemeenschappelijke Rekenkamer als bedoeld in artikel 79I van de Provinciewet.

Artikel 3, Gemeenschappelijk orgaan

1. Door de deelnemers wordt een gemeenschappelijk orgaan als bedoeld in artikel 41, juncto artikel 8, tweede lid, van de wet ingesteld.
2. Het gemeenschappelijk orgaan is genaamd de Noordelijke Rekenkamer en is gevestigd te Assen.

Artikel 4, Taak

Het gemeenschappelijk orgaan heeft tot taak de doelmatigheid, de doeltreffendheid en de rechtmatigheid van het door het provinciebestuur gevoerde bestuur te onderzoeken.

Het uitoefenen van de bevoegdheden**Artikel 5, Bevoegdheden**

Aan het gemeenschappelijk orgaan komen de bevoegdheden toe als genoemd in hoofdstuk XIA van de Provinciewet.

HOOFDSTUK II, INSTITUTIONELE BEPALINGEN

Artikel 6, Organen

De organen van het gemeenschappelijk orgaan zijn:

- a. het bestuur
- b. de voorzitter
- c. de programmaraad
- d. het bureau van de Rekenkamer

Artikel 7, Uitoefening bevoegdheden

Onverminderd wettelijke bepalingen van andere strekking en overige bepalingen van deze gemeenschappelijke regeling worden de bevoegdheden van het gemeenschappelijk orgaan uitgeoefend door het bestuur.

Het bestuur

Artikel 8, Het bestuur

Het bestuur van de Rekenkamer bestaat uit drie leden. Provinciale staten van elk der deelnemende provincies dragen een lid van de Rekenkamer voor. Bij het doen van een voordracht wordt rekening gehouden met de onderlinge deskundigheid van de voorgedragen leden. Provinciale staten van de deelnemende provincies gezamenlijk benoemen de (waarnemend) voorzitter en de leden van het bestuur.

Artikel 9, Termijn

De (waarnemend) voorzitter en de leden van het bestuur van de Rekenkamer worden benoemd voor 6 jaar. Na afloop van de termijn van 6 jaar kunnen de voorzitter en de leden eenmaal worden herbenoemd.

Artikel 10, Eed

De leden van het bestuur van de Rekenkamer leggen in de vergadering van provinciale staten van Drenthe de eed (verklaring en belofte) af als bedoeld in artikel 79g.

Artikel 11, Reglement van orde

Het bestuur stelt een Reglement van orde voor de vergaderingen en de werkzaamheden vast.

Artikel 12, Vergadering

Het bestuur vergadert jaarlijks ten minste 4 keer en voorts zo dikwijls als de voorzitter dat nodig oordeelt, dan wel een lid daartoe schriftelijk onder opgave van redenen verzoekt.

Artikel 13, Privaatrechtelijke rechtshandelingen en feitelijke handelingen

De colleges van gedeputeerde staten dragen er zorg voor dat aan het bestuur en de voorzitter de bevoegdheid wordt opgedragen tot het verrichten van privaatrechtelijke rechtshandelingen en feitelijke handelingen ter uitvoering van de aan de Rekenkamer opgedragen taak.

Artikel 14, Vergoeding en tegemoetkoming in de kosten

De leden van het bestuur van de Rekenkamer ontvangen voor hun werkzaamheden een vergoeding. Voor de voorzitter en de leden bedraagt deze vergoeding per maand respectievelijk 20% en 10% van het maximum van salarisschaal 18 volgens de CAO voor de provincies. Daarnaast kunnen zij gemaakte reis- en verblijfkosten declareren volgens het Reiskostenbesluit provincie Drenthe.

De voorzitter**Artikel 15, De voorzitter**

1. De voorzitter is belast met de leiding van de vergaderingen van het bestuur.
2. Hij bevordert een spoedige afhandeling van zaken.
3. Hij tekent de stukken die van het bestuur uitgaan.

Artikel 16, Waarnemend voorzitter

De taken en bevoegdheden van de voorzitter worden bij diens afwezigheid of ontstentenis waargenomen door de waarnemend voorzitter.

Artikel 17, Quorum

De vergadering van het bestuur wordt niet geopend indien niet ten minste twee leden van het bestuur tegenwoordig zijn. Besluiten worden genomen bij meerderheid van stemmen; wanneer de stemmen staken, beslist de stem van de voorzitter.

De programmaraad

Artikel 18, De programmaraad

1. Er is een programmaraad voor de Rekenkamer.
2. De programmaraad bestaat uit een voorzitter en leden. Het aantal leden inclusief de voorzitter bedraagt 9. Provinciale staten van de deelnemende provincies wijzen ieder 3 van hun leden aan. De raad benoemt uit zijn midden de voorzitter.

Artikel 19, Taak

De programmaraad heeft tot taak het aandragen van suggesties aan het bestuur van de Rekenkamer over de onderwerpen voor de te verrichten onderzoeken.

Artikel 20, Secretariaat

Het secretariaat van de programmaraad berust bij de Griffie van de provincie Drenthe.

Het bureau van de Rekenkamer

Artikel 21, Het bureau van de Rekenkamer

1. Er is een bureau van de Rekenkamer. Het bureau van de Rekenkamer ondersteunt het bestuur van de Rekenkamer voor een goede uitoefening van zijn werkzaamheden.
  2. Aan het hoofd van het bureau staat een directeur. De directeur is secretaris van het bestuur van de Rekenkamer.
  3. Artikel 79m, juncto artikel 79j, eerste, derde en vierde lid, zijn van overeenkomstige toepassing op het bureau van de Rekenkamer.
  4. De directeur en de overige ambtenaren van het bureau worden op voordracht van de voorzitter van de Rekenkamer benoemd, geschorst en ontslagen door gedeputeerde staten van Drenthe.
  5. De bezoldiging en overige rechtspositie van de directeur en overige ambtenaren van het bureau vinden plaats overeenkomstig de rechtspositieregeling zoals deze is vastgesteld door of vanwege provinciale staten van Drenthe.
-

HOOFDSTUK III, FINANCIËN

Artikel 22, Begroting

1. Het bestuur stelt jaarlijks voor 1 juli de begroting voor het daarna volgende kalenderjaar vast volgens de bepalingen van artikel 48 van de Wet gemeenschappelijke regelingen.
2. De bepalingen van artikel 48, eerste, derde en vierde lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen zijn niet van toepassing op wijzigingen van de begroting indien deze wijzigingen niet leiden tot verhoging van de door de deelnemende provincies verschuldigde bijdrage in de kosten van het gemeenschappelijk orgaan.

Artikel 23, Kostenverdeling

De kosten van het gemeenschappelijk orgaan worden door de deelnemende provincies voor gelijke delen gedragen.

Artikel 24, Rekening

Het bestuur stelt jaarlijks voor 1 juli de rekening over het daaraan voorafgaande kalenderjaar vast.

HOOFDSTUK IV, WIJZIGING, TOETREDING, OPHEFFING EN UITTREDING

Artikel 25, Wijziging

Deze gemeenschappelijke regeling kan op voorstel van het bestuur worden gewijzigd bij gelijkkluidend besluit van de provinciale staten van de deelnemende provincies.

Artikel 26, Toetreding

Toetreding tot de regeling kan geschieden bij een daartoe strekkend gezamenlijk besluit van de staten van de deelnemende provincies en de toe te treden bestuursorganen.

Artikel 27, Opheffing

Deze gemeenschappelijke regeling kan worden opgeheven bij gelijkkluidend besluit van provinciale staten van tweederde gedeelte van de deelnemende provincies. Het bestuur is belast met de liquidatie van het gemeenschappelijk orgaan.

Artikel 28, Uittreding

1. Provinciale staten van de deelnemende provincies kunnen besluiten tot uittreding uit deze gemeenschappelijke regeling, met dien verstande dat uittreding niet eerder kan plaatsvinden dan op 1 januari 2008. Een besluit tot uittreding treedt in werking met ingang van 1 januari van het jaar volgend op het besluit van provinciale staten.
2. Bij uittreding stelt het bestuur de verplichtingen van de uittredende deelnemer vast. Daarbij geldt dat de uittredende deelnemer de kosten vergoedt die direct en indirect het gevolg zijn van de uittreding met een minimum van twee maal de laatstelijk voor de deelnemer verschuldigde jaarbijdrage.

HOOFDSTUK V, OVERGANGS- EN SLOTBEPALINGEN**Artikel 29, Inwerkingtreding**

Deze gemeenschappelijke regeling treedt in werking op 1 januari 2005.

Artikel 30, Naam, evaluatie

1. Deze regeling wordt aangegaan voor onbepaalde tijd en kan worden aangehaald als Gemeenschappelijke regeling de Noordelijke Rekenkamer.
  2. 2 jaar na inwerkingtreding evalueren de deelnemende provincies in overleg met het bestuur de werking van de gemeenschappelijke regeling.
-

Gedaan te Groningen,

provinciale staten van Groningen

, voorzitter

, griffier

Gedaan te Leeuwarden,

provinciale staten van Fryslân

, voorzitter

, griffier

Gedaan te Assen, 3 november 2004

provinciale staten van Drenthe

, voorzitter

, griffier

TOELICHTING OP DE GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING DE NOORDELIJKE REKENKAMER**Algemeen**

De Provinciewet (PW), na aanpassing aan de Wet dualisering provinciebestuur, voorziet erin dat provincies een gemeenschappelijke Rekenkamer kunnen instellen op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen (WGR). Met deze gemeenschappelijke regeling wordt daaraan uitvoering gegeven.

In de PW is geregeld dat de gemeenschappelijke Rekenkamer een gemeenschappelijk orgaan in de zin van de WGR moet zijn. Een aantal artikelen uit de WGR dat van toepassing is op gemeenschappelijke organen zijn buiten toepassing verklaard in verband met de onafhankelijke positie van de Rekenkamer.

Over de samenstelling van de Rekenkamer zullen provinciale staten (PS) van de deelnemende provincies een gezamenlijk besluit moeten nemen. In de gemeenschappelijke regeling moet worden voorzien in het aanwijzen van de staten van de provincie waaraan de leden de eed of belofte afleggen (artikel 79m, tweede lid, van de PW). Verder zijn er afspraken nodig voor de benoeming op voordracht van de voorzitter van het personeel en de vergoeding van de leden van de Rekenkamer artikel 79o van de PW).

Juridische vorm

De juridische vorm van de Rekenkamer moet dus volgens de wet een gemeenschappelijk orgaan zijn. Een gemeenschappelijk orgaan bezit echter geen rechtspersoonlijkheid, dit in tegenstelling tot een openbaar lichaam, zoals het Samenwerkingsverband Noord-Nederland (SNN). Het ontbreken van rechtspersoonlijkheid is voor de onafhankelijkheid van de Rekenkamer een bezwaar. Een Rekenkamer moet immers zelfstandig besluiten kunnen nemen over besteding van het budget, het uitbesteden van onderzoek en het in dienst nemen van personeel. Het ontbreken van rechtspersoonlijkheid staat dit in de weg.

Er moet daarom een bevoegdheid worden gecreëerd, omdat aan de Rekenkamer op grond van de PW de nodige middelen ter beschikking worden gesteld. De wetgever heeft de Rekenkamer echter niet bevoegd gemaakt deze middelen te besteden.

Er moeten 2 zaken geregeld worden. Ten eerste het bevoegd maken van de (voorzitter van de) Rekenkamer om privaatrechtelijke rechtshandelingen te verrichten en ten tweede het bevoegd maken van de voorzitter om de provincie (de rechtspersoon) te vertegenwoordigen. Het eerste betekent een volmacht van gedeputeerde staten (GS) aan de voorzitter van de Rekenkamer. Het tweede betekent het door de Commissaris van de Koningin (CvdK) opdragen van de bevoegdheid tot vertegenwoordiging van de provincie in en buiten rechte aan de voorzitter. Omdat alle PS'en middelen beschikbaar stellen, zullen ook alle GS'en een volmachtbesluit moeten nemen en alle CvdK's een vertegenwoordigingsbesluit.

Het voert te ver dat de staten in de gemeenschappelijke regeling, de colleges van GS worden opgedragen om beslissingen van het bestuur van de gemeenschappelijke regeling uit te voeren, indien er een afdoende volmacht en opdracht tot vertegenwoordiging wordt gegeven. De Rekenkamer kan zich dan, binnen het toegekende budget "zelf redden".

Om dit vorm te geven is in de gemeenschappelijke regeling opgenomen dat de colleges van GS de opdracht hebben om ervoor zorg te dragen dat het bestuur en de voorzitter van de Rekenkamer de bevoegdheid wordt opgedragen tot het verrichten van privaatrechtelijke rechtshandelingen en feitelijke handelingen ter uitvoering van de aan de Rekenkamer opgedragen taak.

Deze redactie zou de vraag kunnen oproepen of PS wel bevoegd zijn om deze zorgplicht aan de colleges van GS op te leggen. De bestuurspraktijk biedt op dit moment echter geen alternatief. Gelet op het vorenstaande, wordt het wenselijk geacht dat de wetgever dit alsnog repareert door in de PW op te nemen dat de Rekenkamer rechtspersoonlijkheid heeft.

Het bestuur

De Rekenkamer heeft een bestuur, waarvan de voorzitter en de leden worden benoemd door de PS'en van de deelnemende provincies. Benoeming geschiedt overeenkomstig het bepaalde in de PW voor een periode van 6 jaar. Op grond van de gemeenschappelijke regeling is herbenoeming eenmaal mogelijk.

Programmaraad

De programmaraad moet niet gaan functioneren als een tussenstation tussen de Rekenkamer en PS. Het is de bedoeling dat het primaire contact, in het kader van de onderzoeken en de behandeling van de jaarverslagen etc., tussen de Rekenkamer en de afzonderlijke PS plaatsvindt. De taak van de Programmaraad is daarom beperkt tot het doen van suggesties over het onderzoeksprogramma.

Benoeming personeel

In artikel 21 van de gemeenschappelijke regeling is de ambtelijke ondersteuning voor de Rekenkamer geregeld. Op grond van de PW moeten in de gemeenschappelijke regeling regels worden gesteld over de benoeming op voordracht van de voorzitter of het enige lid van de Rekenkamer van de ambtenaren die nodig zijn voor een goede uitoefening van de werkzaamheden van de Rekenkamer. In het verlengde van artikel 79j van de PW waarbij aan GS de benoeming van het personeel van de Rekenkamer wordt opgedragen, kan in de gemeenschappelijke regeling worden geregeld dat een door de gemeenschappelijke regeling aangewezen GS de ambtenaren benoemt op voordracht van de voorzitter van het bestuur van de Rekenkamer. Ook hier betreft het een uitvoerende taak van het desbetreffende college van GS, waarbij het de bedoeling is de voordracht van de voorzitter zonder meer te volgen. Ook in dit geval kunnen GS de bevoegdheid tot benoeming van de directeur en de overige ambtenaren mandateren aan het bestuur of de voorzitter. Tevens is ondermandaat mogelijk aan de directeur voor de benoeming van de overige ambtenaren van het bureau. Ook hier geldt dat bij geschillen het desbetreffende college van GS formeel partij is.

Toetreding/uittrekking

Op grond van de WGR moeten in de voor onbepaalde tijd getroffen regelingen bepalingen worden opgenomen omtrent wijziging, opheffing, toetreding en uittreding. Om deze reden is een bepaling opgenomen in de regeling over toetreding, hoewel dat op dit moment niet aan de orde is. Om de regeling naar de toekomst flexibel te houden, is de mogelijkheid tot toetreding in de regeling niet uitgesloten. Toetreding is mogelijk, maar alleen als alle deelnemende provincies daarmee instemmen.

De eerste datum waarop uittreding mogelijk is, houdt verband met de evaluatie van de werking van de gemeenschappelijke regeling na 2 jaar. Evaluatie vindt in 2007 plaats. Als een deelnemer na de evaluatie nog in 2007 zou besluiten tot uittreding, kan dit per 1 januari daaropvolgend worden geëffectueerd, dus per 1 januari 2008.

Bij uittreding door één van de provincies stelt het bestuur de vergoeding vast. Daarbij geldt dat de kosten die het direct en indirect gevolg zijn van de uittreding, moeten worden vergoed met een minimum van 2 maal de jaarbijdrage die laatstelijk door de deelnemer is verschuldigd.

ck/coll.

G:\CTB\Reglem. en verord. (nieuw)\Gemeenschappelijke regeling de Noordelijke Rekenkamer.doc